

4. Курепін В. М., Іваненко В. С. Агрохімічне обслуговування та його вплив на екологічний стан і охорону навколишнього середовища // Актуальні проблеми землеробської галузі та шляхи їх вирішення : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Миколаїв, 4-6 грудня 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 92 – 94. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6405>.

5. Підпала Т. В., Стріха Л. О., Петрова О. І. М'ясна продуктивність бугайців молочних порід, виведених за інтенсивної технології // Аграрна наука та харчові технології : збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. – 2019. – Вип. 5 (108). Том 1. – С. 53–65. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6930>.

6. Курепін В. М. Правове регулювання органічного сільськогосподарського виробництва в Україні // Сучасний стан науки в сільському господарстві та природокористуванні: теорія і практика : матеріали II міжнар. наук. інтернет-конф. м. Тернопіль, 20 листопада 2020 р. Тернопіль : Західноукраїнський національний університет, 2020. С. 98-101. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8209>.

7. Підпала Т. В. Оцінка інбридингу в різні етапи виведення української червоної молочної породи великої рогатої худоби / Т. В. Підпала, Н. П. Шевчук // Вісник Полтавської державної аграрної академії. - 2019. - № 2. - С. 98-104. - doi: 10.31210/visnyk2019.02.12.

УДК 355.65 - 049.5(477)

ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ

Олійник Т.Г., канд. екон. наук, доцент

e-mail: oliinyktg@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет

Особливого значення під час війни в Україні набуває проблема продовольчої безпеки. Як доводить світова практика, лише та держава, яка може гарантувати забезпечення населення продуктами харчування в будь-яких умовах, здатна проводити незалежну політику. У зв'язку з цим, стан продовольчої безпеки буде вкрай в незадовільному стані, наслідками цього можуть бути:

- порушення цілісних ланцюгів постачання продукції сільського господарства та харчових продуктів (від первинного виробництва до реалізації продукції споживачеві);

- зрив посівної кампанії, що є особливо загрозливим, зважаючи на високі світові ціни на газ і, відповідно, міңдобрива. Активні бойові дії наразі відбуваються в тих областях, де вирощують більшу частину пшениці — Харківській, Одеській, Запорізькій. Сукупно це призведе до зменшення врожайності, зборів і експорту зернових;

- ускладнений експорт української продукції на зовнішні ринки через блокування портів України з боку РФ (60 % сільськогосподарської продукції України експортується морем), що негативно вплине насамперед на країни, які залежать від імпорту харчової продукції.

А саме ці наслідки призведуть до подальшого підвищення світових цін на продовольство, через війну в Україні світові ціни на продукти харчування та корми можуть зрости на 20%. А також може відбутися глобальний стрибок інфляції, якою

передусім буде вражено країни з малорозвиненою нестабільною економікою на Близькому Сході та у Північній Африці.

Продовольча безпека України – це стан збалансованості продовольчого ринку, за якого національний агропродовольчий комплекс забезпечує за рахунок вітчизняного виробництва продовольства та запасів державного матеріального резерву оптимальну структуру харчування та економічну доступність базових продуктів для населення задля демографічного розвитку, сприяє охороні й зміцненню здоров'я людини на рівні міжнародних стандартів, якості життя і збереженню генофонду нації [1].

Україна є одним зі світових лідерів експорту зернових, соняшникової олії, меду, курятини та інших продуктів. Кожна п'ята тонна української пшениці йде на випічку хліба та хлібопродуктів в країнах Близького Сходу, Африки та Південно-Східної Азії.

Найбільшими імпортерами українського зерна, кукурудзи, соняшникової олії та яєць є:

1. Єгипет – 80%;
2. Королівство Саудівська Аравія – 60%;
3. Республіка Ліван, Лівія – 60%;
4. Ірак – 60%;
5. Об'єднані Арабські Емірати – 40%.

Загальний імпорт Єгипту з України в 2021 році склав близько \$1,5 млрд, а зерно є найважливішим єгипетським імпортом з України вартістю близько \$1,2 млрд, що становить 75% загального імпорту Єгипту з України, за яким слідує рослинні олії, як другий за значимістю імпорт харчових продуктів до Єгипту з України на суму \$81 млн у 2021 році [2].

Війна в Україні вже призводить до підвищення цін на продукти харчування та виникнення дефіциту головних сільськогосподарських культур у деяких країнах Центральної Азії, Близького Сходу та Північної Африки. На даний час в портах Чорного моря відбувається невизначена політична ситуація та поставки продукції. Як приклад, за інформацією Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (ФАО), лише протягом останніх тижнів індекс цін на зернові збільшився на 3%, зокрема, вартість пшениці зросла на 2,1 %, порівняно з минулим місяцем. Якщо військові дії відбуватимуться і надалі, про виробництво та експорт продуктів харчування з України можна забути взагалі.

Щоб збалансувати внутрішню потребу в продуктах харчування в Україні, Уряд заборонив експорт до інших країн великої рогатої худоби, м'яса з неї та їстівних субпродуктів, жита, вівса, гречки, проса, цукру та солі. На експорт пшениці, кукурудзи та м'яса курей запроваджено автоматичні експортні ліцензії. Всі інші види аграрної продукції можна вільно експортувати [3].

На даний момент понад 30% територій країни небезпечні для виробництва або окуповані. Велика частина сільськогосподарських угідь пошкоджена та замінована, зруйнована сільськогосподарська інфраструктура, складські приміщення, транспортні та енергетичні галузі. Морські порти заблоковані, логістичні та економічні зв'язки порушені. Українські аграрії відчувають гостру нестачу палива, насіння, добрив, засобів захисту рослин, запчастин тощо.

Працівники наших сільгоспідприємств залучаються до Збройних Сил України, територіальної оборони та волонтерства. Усі ці фактори призвели до критичного падіння виробництва як для України, так і для світу [4].

Отже, для мінімізації виявів глобальної продовольчої кризи необхідно якнайшвидше захистити і підтримати виробництво сільськогосподарської продукції в Україні в умовах війни, скориставшись можливостями впливу України на глобальну продовольчу політику, які вона здобула завдяки досягненню провідних позицій на світових ринках окремих видів сільськогосподарської продукції, а також активізації співпраці з міжнародними й міжурядовими організаціями щодо трансформації продовольчих систем. Україна за 30 років незалежності перетворилася з індустріально-аграрної на аграрну країну, тому ці позиції потрібно зберегти та наростити, не дати зруйнувати аграрні виробництва та зірвати посівну кампанію.

Список використаних джерел:

1. Проект Закону України «Про продовольчу безпеку України» від 28.04.2011 № 8370-1. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF6GI01A.html.
2. Війна в Україні: ріст цін та перспективи голоду на Близькому Сході. URL: <https://agroportal.ua/blogs/viyna-v-ukrajini-rist-cin-ta-perspektivi-golodu-na-blizkomu-shodi>.
3. Продовольча небезпека: як війна Росії проти України загрожує всьому світу? URL : <https://brdo.com.ua/news/prodovolcha-nebezpeka-yak-vijna-rosiyi-proty-ukrayiny-zagrozhuye-vsomu-svitu/>.
4. Напад рф на Україну вплине на продовольчу безпеку світу – Висоцький. URL: <https://landlord.ua/news/iak-napad-rf-na-ukrainu-vplyne-na-prodovolchu-bezpeku-svitu-tars-vysotskyi/>.

УДК 637.045:637.54(477):637.5.056

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БЛОКВМІЩУЮЧОЇ СИРОВИНИ ПТАХОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ ЯК ЗАПОРУКА ЯКОСТІ М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ

Поварова Н.М., канд. техн. наук, доцент
e-mail: povarova_natalia@onaft.edu.ua; povarova.natasha@gmail.com
Одеська національна академія харчових технологій

Згідно зі звітом ООН, глобальний голод продовжує зростати. Високий рівень різноманітних форм неповноцінного харчування є наслідком нестачі тваринних білків [1]. Білки – це важлива й незамінна складова в харчуванні людини. В наш час у харчуванні більшості громадян спостерігається дефіцит білка, внаслідок чого виникають проблеми зі здоров'ям. Постійний ріст дефіциту спонукає до пошуку додаткових джерел білку. Для забезпечення населення білком, розширення асортименту м'ясних продуктів, та задоволення потреб населення актуальним є використання білкових добавок, зокрема тваринного походження.

Актуальність теми. У сучасній технології спостерігається підвищення попиту на використання білкових добавок, отриманих з тваринної сировини. Вони